

SEMANATORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3—Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

O constatare

Un domn ofițer de cerc de recrutare, spun zărele, că fiind prin părțile Transilvaniei, a făcut o statistică de modul cum a găsit tinerii pentru încorporarea militară. Iată ce spune statistica lui. La 346 de tineri recrutați, s'au găsit 109 analfabeți și 126 debili neincorporabili.

După această statistică ar urma că unul din trei recrutați e analfabet și tot unul din trei debil și neappt pentru încorporare. Va să zică stăm rău și din punct de vedere cultural și al sănătății.

Din punct de vedere cultural, posturile de învățământ pe care le avem nu sunt suficiente în unele părți; iar în alte părți prea suficiente și aici e de vină amestecul politicii. Școala poporului, o nație trebuie sprijinită, și ajutată; școala primară e baza culturii și masei poporului nostru și către dânsa trebuie îndreptate toate privirile românilor de bine.

Din zărele aflăm că d-l Ministru al școalelor, lucrează la o statistică după care vrea să dea o dezvoltare mai mare învățământului primar în legătură cu viața practică și cea de toate zilele.

Cu sănătatea stăm rău de tot. Medici pe la sate avem rari; iar dispensare aproape deloc. Nimic nu-i mai de preț și mai scump pe lumea asta decât sănătatea. Când n'o ai să cauți s'o ai, iar dacă o ai să cauți să ți-o păstrezi. Așa prescriu principiile sănătății. Soldații noștri în luptele dela Plevna, Grivița, Opanez, Smârdan din 1877, au făcut minuni de vitejie prin lupta piept la piept cu dușmanul, încât i s'a dus vestea în lume de puterea lui. Țăranii noștri în războiul mondial 1916-1918, câte mizerii n'au îndurat, dar au dat pildă de răbdare, de omenie și de conștiință națională. Umilul ce scrie aceste rânduri, făcând campania cu un regiment din Ploești, format din prahoveni, la un moment dat în luptele contra nemților la Bizighești-Putna, văzând că nemții fug și zbeară, au început să svârle cu bolovani de pământ, făcând diferite glume, parcă ar fi gonit epuri la vânătoare. De luptă la piept nici vorba, fiindcă aveau ordin să nu se măsoare.

Poporul nostru cu însușiri alese și cu sănătatea îngrijită, va ajunge o nație de invidiat.

Pe lângă bolile care năruie sănătatea poporului nostru, mai e una rea și urâtă de tot: alcoolul. Câte ravagii nu face ea mai ales în părțile livezilor din regiunea dealului și-a muntelui.

Ce frumusețe de oameni erau odată prin părțile Brezei, Comarnic, Mănești Ungureni, Mănești Pământeni și în fine în toată regiunea muntoasă și deluroasă a țării noastre. Peste tot de-aia de oameni ca bradul dela munte, și auzi, azi unul din trei neappt din cauza debilității. Ce nenorocire!

Se aude de senat cultural, care va cuprinde toate instituțiile culturale. Senatul cultural nu trebuie să fie decât un auxiliar al școlii și al bisericii noastre, pentru promovarea culturii în mesele sătești; căci altfel ne alegem cu vorbe și încolo cu nimic.

Pentru acest lucru trebuie mobilizată toată intelectualitatea satelor: preot, învățător, medic de plasă, pretor și agronom în slujba binelui și a adevărului pentru progresul economic și cultural al țaranului nostru.

Modificarea legii Înv. PRIMAR

Ministerul Instrucțiunii în dorința de a da o cât mai mare importanță învățământului complementar, a întocmit un proiect de lege, pe care-l va depune în sesiunea actuală a parlamentului.

Se știe că legea din 1924 împărțea învățământul în două: cursul primar și cursul supra-primar. Cursul primar până acum a dat rezultate defectuoase din cauza inaplicării dispozițiilor legii, referitoare la această parte a învățământului.

Cum majoritatea populației școlare în timpul celor patru clase primare, nu capătă decât noțiuni slabe despre cunoașterea mediului în care trăiește, intenția ministerului este ca prin noua lege, referitoare la cursul complementar să dea o cât mai largă extindere a spiritului de dezvoltare profesională; de a pregăti astfel oameni cari să corespundă cerințelor actuale.

Învățătorul prim factor de cultură națională

Se cunosc fazele de dezvoltare a învățământului nostru, evoluția lui din timpurile cele mai vechi până în zilele noastre, precum și dorința sinceră dela care a luat naștere.

Predat la început de cei însuflețiți de ideea unității noastre naționale, pe apucate, în case neluminate, cu pământ pe jos, în bătaia vântului și a gerului, a continuat să existe și să se desvolte, în ciuda tuturor intemperiilor ivite în decursul vremurilor.

La aceste isvoare de cultură națională se duceau cei dornici de învățatură, spre a povesti în urmă și altora origina frumoasă a poporului Român, suferințele prin care a trecut și credința lui nestrămutată în viitor.

Nu interesa pe dascăl, că prin geamurile șubrede, vântul băga fulgi de zăpadă, precum nu-l interesa nici mijloacele grele, și poate, prea grele pentru a putea ține neștirbită cunoștința misiunii lui. Scopul era unic: să țină sus, cât mai sus cunoștința națională și să nvețe pe cei dornici scrisul și cititul românesc, oricare ar fi fost neajunsurile. Și multe erau. Pe vremea aceea nu erau localități spațioase, nu erau bănci și ceia ce era și mai greu, nu erau cărți românești, după care să se fi putat preda. Învățau copiii acasă cea ce scriau dela tablă după dascăl, pe tablile ținute pe genunchi. Și se învăța. Atunci s'a învățat mult.

În vremurile acelea de frumoasă memorie pentru istoria învățământului nostru românesc, dorul de învățatură a luat cel mai mare avânt, ca în urmă să-și găsească ecoul în sufletele mari ale neamului.

Așa după cum orice aparat din domeniul tehnicii, la început imperfect, și învățământul nostru național și-a trăit clipele începutului, ca în urmă prin marii reformatori, să ajungă la perfecționarea modernă de astăzi.

În adevăr, învățământul la noi a mers cu pași așa de repezi spre modernizare, încât în prezent putem rivaliza cu cele mai civilizate școli ale apusului.

Și meritele progresării așa de repezi se cuvin școlii primare și învățătorului. Se cuvin pentru că nimeni nu mai contribuie într-o măsură așa de largă la răspândirea culturii, acolo unde se simte mai mult nevoia, în întunecimea satelor. Nimeni altul nu luptă

mai din greu contra analfabetismului și-a credinței greșite în popor, decât învățătorul.

I se cuvine deci elogiul, i se cuvine locul de cinste și recunoștința tuturor bunilor români.

Acești martiri ai ideii naționale ce știu să fie îndelung răbdători, sunt singurii cari în ciuda tuturor neajunsurilor ce întâmpină în promovarea ideilor regeneratoare de cunoștință românească, țin sus, tot mai sus, steagul luminii lor, steagul izbânzii unui neam.

Au dovedit aceasta atât în misionatul lor, cât și în timpul războiului, unde ca ofițeri au știut să-și sacrifice totul pentru țară.

În sufletele acestor oameni, pe a căror fețe urmele mizeriei s'au săpat adânc, cunoștința națională e veșnic trează.

Învățătorul, este deci un factor național de cea mai mare importanță în stat și i se cuvine toată atenția.

Tot restanțele

În diferite rânduri și în diferite gazete, s'a scris mult și poate prea mult despre nenorocirile noastre de salarii rămase în restanță. Și dacă mizeriile de toate zilele n'ar apăsa atât de greu asupra noastră, poate că n'am fi încercat să mai reamintim de ele.

Pomenim cu sfială de aceste salarii cari au fost punctul unor aprinse discuțiuni până acum, deși e un drept rezultat din munca ce am prestat, pentru că să-l cerem cu toată îndârjirea. Așa suntem noi cei modești. Ne impresionează comunicările tendențioase despre agravarea crizei economice și pentru că să nu mai auzim tânguirile jalnice ale vistiernicilor țării, lasăm la dispoziția lor să ni-l dea când vor avea. Și bieți de noi, n'avem ce mânca!

Așa s'a scurs un an, cu tânguiri, cu strigate desnădăjduite, dar cum când comisiuni peste comisiuni se numesc pentru a cerceta diferite stări, cari puțin interesează cărora li se repartizează fonduri însemnate, nu înțelegem să mai ducem jugul acestei persecuții, cu neachitarea salariilor pe patru luni în urmă.

Tot restanțele

(continuare din pag. 1-a)

Cei în drept ar trebui să se sezeze de acest fapt și să ne plătească dacă nu pe 4 luni cât avem de primit, cel puțin pe două luni, spre a ne putea astfel îndulci amarul ce deatâta vreme suntem nevoiți să-l înghițim prim tratamentul vitreg ce ni se aplică.

Înțelegem toate sacrificiile ce trebuie să facă statul dar nu înțelegem ca noi să fim cei mai desconsiderați.

Mizeria ne-a îngenunchiat și nu-i mai putem suporta încâtușările. Ne e teamă că vom sufoca de atâta îngenunchere. Să ni se dea, dacă nu pe patru luni cât avem de primit, cel puțin pe două luni, spre a ne putea îmbrăca acum în pragul iernii, copilașii flămânzi și goi și spre a se putea aprinde și în sufletele noastre de Sf. sărbători ale Crăciunului, flacăra cât de slabă a unei bucurii.

Școala poporului

Socotesc că este momentul să fie luată în considerație, una din cele mai importante probleme ce preocupă într-o măsură destul de mare lumea intelectuală. Probleme este viu comentată în cercurilor culte, cu scopul de-a cunoaște realitățile și a-i da noi norme de activitate spre a obține cât mai multe roade în viitor.

Aceasta este „școala“, o poadoabă a culturii românești, la care-și luminează sufletele oricine dorește progres în viață. În împrejurările actuale, când criza morală și cea economică ne stăpânește, trebuie întărit stâlpii lumii, care este școala.

În mijlocul acestei populații, care este formată din: cetățeni români, coloniști regățeni, macedoneni și bănățeni, școala trebuie să-și răspândească zărele ei binecuvântate; iar muncitorul intelectual să lucreze cu mai multă râvnă în ogorul ce-i este încredințat. Trebuie să se dea norme de educație socială acestui ansamblu de elemente, spre a se curma feluritele crime ce se stărnesc la orice pas, și a-și îndrepta privirile către școală. Acum, mai mult ca oricând trebuie cunoscut săteanul, cercetat și îndrumat. Trebuie să-l apropiem de școală și să-l convingem că este singura instituție care poate forma viitorul atât lui cât și copiilor. Când săteanul va fi convins de acest lucru, muncitorul intelectual va face mult progres în școală; iar cu sătenii se vor înfăptui multe lucruri folositoare bunului mers al societății. În felul acesta s'ar înlătura acest obstacol cu care are de luptat învățătorul în tot cursul anului, școlar, „frecuență“!

Timpurile de azi nu mai cer amenințări și pedepse, ci suflete pe deplin convinse de realitatea lucrurilor. S'au suspendat amenințările.

Frumos lucru.... Dar s'a împovărat cu mai mult munca învățătorului. Să ne îndreptăm privirile către masa socială, spre a-i cunoaște tot felul de a veșui și apoi să ne începem opera ce avem de înfăptuit. Să chemăm locuitorii cel puțin odată pe săptămână la școală, unde să se vorbească diferite chestiuni școlare, sociale și să stabilim armonie sufletească între aceste elemente impestrițate. Trebuie să cunoaștem părinții și felul lor de a trăi și gândi, și apoi ne va fi mai ușor să cunoaștem individualitatea elevilor de cari avem atâta nevoie.

În tot timpul învățătorul să fie exemplu din toate punctele de vedere și să păstreze cel mai bun raport de armonie între el, săteni și colegii dela școală, cu cari trebuie să ducă o muncă în comun.

Numai așa cred că s'ar învinge acest obstacol, numit frecuență, pus în ușa școlii în tot cursul anului școlar și atunci școala va fi a poporului și poporul al școlii.

Pr. Preda-Cănilaru-Caliacra

Credința

Credința nu e o descoperire a omului inteligent, pentru ca să nu fie cunoscută de cel profan și nici o născocire a celui profan pentru ca cel inteligent să se poată dispensa de ea.

Credința este acel fluid care face legătura spirituală dintre Dumnezeu și om.

De credința nu se poate dispensa cineva în viață după cum nu se poate dispensa de hrana zilnică. Așa după cum hrana ne e necesară corpului, tot așa și credința e necesară sufletului spre a-l călăuzi pe calea adevărului și binelui.

Vai de cel ce și-a pierdut credința, căci pentru el viața nu mai are nici un rost; viitorul îi pare întunecat și va dibui în întuneric toată viața lui.

Credința are cel mai covârșitor rol, atât în viața individuală și familială, cât și în viața unei nații.

Așa de exemplu, îndepărtându-ne dela credința noastră strămoșească, dela limba și obiceiurile ce sunt comoara neamului nostru românesc, vom merge pe drumul pierii.

S'au întâmplat cazuri, când unii filozofi atei, aflându-se în primejdii grozave, atunci când nu mai sperau într'o scăpare, au implorat divinitatea.

De toate se poate dispensa omul în viață, de credința cea adevărată însă nu.

ȘTIRI

— Anul financiar nu va mai începe la 1 Ianuarie, ci la 1 aprilie al fiecărui an. Prin urmare bugetul general al statului pe 1933, va intra în vigoare la 1 Aprilie. Până la acea dată toate plățile urmează să se facă prin decrete lunare.

Supravegherea, ordinea și curățenia în școală

Sunt învățătoare de 18 ani, în învățământul grădinei de copii și în tot acest timp am funcționat la un loc cu școala primară și cu locuința chiar în localul școlii.

În viața mea de învățătoare mi-a plăcut curățenia și ordinea. De multe ori colegile dela învățământul primar, se supărau că m'amestesc în treburile școlii primare. Unul mi-e martor Dumnezeu, dacă m'amestecam decât atunci când era nevoie și numai pentru bunul mers al elevilor.

Avem un păcat, și să-l spunem: nu supraveghem recreațiile. Elevii când ies în recreație, fac jocurile care le vin lor și de multe ori sunt dăunătoare sănătății. De câte ori nu mi s'a prezentat copii cu câte un cucui în cap, lovit de tovarășul de joc, sau și în multe cazuri chiar cu capul spart. De aici, pe urmă conflicte între părinții copiilor sau între învățător și părinte. Nu-i vorba, că recreația e făcută pentru recreere și nu pentru încâtușare. Dar supravegherea nu trebuie făcută decât pentru a împiedica relele. Totul ce faci în școală trebuie să pornească din dragostea ta față de copii. Dacă n'o ai, degeaba citești tratate de pedagogie, că nu-s cu efect. A, ba da! Sunt, dar pentru a reproduce în fața altora ce-au zis alții, și alt nimic. Una dintre colege dela școala primară e bolnavă și de vreo două luni de zile e suplinită de către o domnișoară, cari deși nu cunoaște pedagogia, are darul dragostei față de copil. Și în recreația mare ține mai mare dragul să privești la jocurile care le face împreună cu elevii. Aceasta dacă ar cunoaște pedagogia, ar fi o eminentă dascăliță.

Unii îmi vor răspunde: ce fel de recreație cu supravegheri? Ei bine, dar cu libertate: dar cu aceea libertate impusă de voe. Elevul să fie liber, dar să facă ce vreau eu. Câte apucături rele n'au copiii de acasă; ori datoria noastră e să-i dezbăram de acest rău, învățându-i noi alte jocuri în legătură cu viața lor copilărească, pentru a fi plăcute.

Apoi când dăm recreațiile, mai ales în zile frumoase, trebuie a nu lăsa nici un copil în clasă, căci ori cum ar fi se joacă și se face praf. Sala în acest timp trebuie aerisită. În recreație și acasă când le dăm drumul copiilor, trebuie să nu-i lăsăm să lasă cum vor, ieșind noi înainte. Câtă frumusețe să vezi în ordine, doi câte doi, ieșind depe ușa școlii și ce impresie frumoasă fac părinților! Mi-aduc aminte că supravegheam plecarea acasă a elevilor, când eram la Suiutciuc, și în momentul când ieșau din curtea școlii, unul care nu venea la școală și se juca pe maidan, îl chemă să se joace; el însă n'a voit să rupă rândurile, spunând că se supără doamna. Tot ținându-te după ei mai mult timp, copiii devin rezonabili și ai ordine. Ordinea la venire în școală, ordinea la intrare în școală, ordinea în cla-

să și ordinea la ieșirea din clasă, îl face pe copil să fie ordonat toată viața lui. Când intri într'o casă la un gospodar al satului, și cât de mică ar fi ea, câtă plăcere îți face când vezi că totul e în ordine și în curățenie. Pe lângă ordine, curățenia în școală, valorează foarte mult. Trebuie supravegheat măturatul în fiecare seară în școală. Căci dacă mătură cu mătură fără să fie unde și dacă nu se spală dușumelele odată pe săptămână, dacă n'au ulei, curățenia nu se mai păstrează.

Elevii înainte de a intra în clasă, trebuie să se curețe cu un cuștiș de lemn și o cârpă, care lucruri trebuie să le aibă fiecare elev. În clasă, în fiecare dimineață copiii trebuie deprinși a veni curați, cu părul pieptănat, hainele cârpite, cu batiste și fără nici un nasture lipsă. În regulamentul prevede, că în clasă, elevii trebuie supravegheați de două ori pe săptămână la curățenie. Și numai dd atâtea ori, dar făcut așa cum trebuie, va avea înrăurire spre bine asupra copilului și-a va fi de folos toată viața lui.

Să facem să-i deprindem pe copii numai înspre bine; ca să le fie de folos lor și țării în care trăesc.

P. Nedelcu
Învățătoare-Bazargic

O invenție

Acum câțiva zeci de ani, n'am fi putut crede toate înfăptuirea științei de azi. Ceva mai mult, ar fi fost nebun, cine ar fi susținut asemenea năzbătii, că se poate vorbi cu tel. fonul, la distanțe mari, sau că poți asculta o muzică, ce se cântă în America.

Automobilul nu mai poate fi o minune, ci o mașină ce fuge stropind cu noroi. Astăzi, știința se socoate în stare să mai prelungească viața, dincolo de marginile ei obișnuite, ba chiar s'o reîntinerească. Ea a inventat aparatul (cât o cutiuță), cari fixat pe corp și purtat o lună de zile, face pe om să-și recapete puterea de muncă, ca la 18 ani și să-i lungească viața. Aceste aparate au dat rezultate, în orașele mari ale Europei și pare-mi-se c'au ajuns și la București. Până la aceasta minune, avem noi altă invenție, de cari toți știm, dar nu o folosim, „cumpătarea“.

N'avem altceva de făcut, decât să trăim mai înțelepțește, mai cumpătat și-avem cu noi acea minune, care prelungește viața, care o ține multă vreme tânără și fericită. Să ne abținem dela tot ce e mult: în băutură, fumat, mâncare chiar, petreceri, alergătura până la oboseală grea și'n felul asta ne-am prelungit viața. Cu încă câteva zeci de ani. Omul e ca o mașină. Cu cât fuge mai mult, mai iute, cu atât mai repede se uzează. Înaintașii noștri aveau o măsură pentru toate în viața lor, și de-ai a satele erau pline de moș-

negi, cari creștau aproape sută de creșteze pe răbojul anilor lor. Inapoi a căruței, cu osile de lemn, trasa de doi, sau patru plăvani leneși la drum, pășiau domol bătrânii, cu biciul pe umeri, fără să zoreacă, să ajungă la târg într-o oră, în loc de o zi chiar. Astăzi trăim vremurile iușelei cari demulte ori chiar pe loc ne strică treaba, sau ne curmă firul vieții. Vrem să le facem pe toate la repezeală!

Vrem să facem ce-om face! Mai există și azi, pe ici și colo, căruța cu boi, dar nu mai există tactica de mers. Ca să vă convingeți de asta, observați că flăcăul sau chiar omul în vârstă, se pomenește singur înaintea boilor, sau mânănd bieții plăvani, urșiți de Dumnezeu să meargă în pasul lor, că-i aleargă în trapul cailor. Și nu e bine! Fușca aceasta, iușeala în toate, ruinează țesăturile organelor noastre. Necumpătarea în tot ce facem, e o cauză a multor boale de cari suferim că: „Ceiace e mult, strică” numărul anilor vieții noastre reducându-i la jumătate, dacă nu la mai puțin și n-o doreșta nimeni asta!

Zeo C. Păun inv. Frasin
(Din revista Viața Satelor)

* * *

Ițic și Morii, stau amândoi pe câte un scaun, în fața dughenei lui Morii. Ambii cu barbă mare și perciuni, seamănă cu două caricaturi din Infernul lui Dante.

Afară e liniște desăvârșită, atmosferă răcoroasă în urma ploii și cer pătat cu nori.

Pe fața lui Morii se vede o oarecare îngrijorare.

După câteva momente de tăcere, cei doi descendenți ai lui Avram, încep să discute cu gesturi nervoase. situația afacerilor pe acea zi.

—Măi Ițic, începe Morii, tu ce ghișeft ai făcut pe ziua de azi

—Mai nimic, răspunse Ițic, dar tu?

—Nu-ți spun măi, Ițic, dar să știi că am făcut un ghișeft mare

—Și de ce mă rog nu vrei să-mi spui tocmai mie? Eu care-ți sunt prieten?

—Tocmai de-ăia nu vreau să-ți spun, pentru că-mi ești cel mai bun prieten. Dacă-ți spun ai să te superi!

—Pe ochii mei dac'am să mă super!

—Bine măi Ițic, am să-ți spun, dar să nu te superi!

—Nu, nu!
—Astăzi i-am vândut lui Rifchi al tău un crap impuștit!

—Cum măi, tu să mă'nșeli pe mine? Să-mi vinzi un pește stricat? . . .

—Bine măi, dar n'ai spus că n'ai să te superi? De ce faci gălăgie acum?

—Cum să nu fac? Să mă'nșeli tu pe mine? Pungaș ordinar ce ești!

—Ba tu ești pungaș!

Și din ceartă Ițic, se repezi cu degetele în barba lui Morii, Morii într-a lui Ițic, vecinii se adunară împrejur și o întreagă învălmășeală luă început pe chestia peștelui stricat vândut de Morii lui Ițic.

Când îi despărți, Ițic probabil prea supărat pentru că fusese înșelat, rămase cu perciunii lui Morii în mâini.

Tlx

Bețivii și statuia lui Galilei...

— anecdotă —

*Doi bețivi—spune povestea —
Dintr'un nu știu ce oraș,
O făcuseră cam lată
La un fleac de aldamaș.*

*Și cum se 'ntreceau spre casă
Cumpănindu-se amândoi,
Tot făceau mătânii dese
Prin băltoace și noroi.*

*Astfel, tot căzând și iarăși
Ridicându-se între ei,
Merg și ajung până 'n fața
Statuiei lui Galilei.*

—„Dar asta cine o fi, frate,
De stă mândru, așa înalți?”
Arată cu mâna, unul
Intrebând pe celălalt.

*Se ridică încet, al doilea
Și filozofic rostește:*

—„Asta-i unul care a spus
Că pământul se învârtește!”

—„Va să zică, e de ai noștii?
Deabea acum pricep și eu:
De nu s'ar mișca pământul
Am cădea noi tot mereu?”

Și luându-și din cap căctula:

—„Să trăești, măi Galilei!...
Unde să ne găsim mâine?
Tu la care crâșmă bei?”

Nic. Badea

EPIGRAME

„Voi sunteți sarea pământului!”
(cuvinte de omagiu leftin, aduse învățătorilor)

*Asemenea elogiu vă ajunge...
De celelalte ce vă pasă?
Așa că nu vă puteți plânge
Dacăți rămas și fără...sare 'n casă!*

„Toamna se numără boboci!”
(proverb popular)

*Când fiecare adună fructele sudorii
Gătindu-se de iarnă, cu întemeiată frică,
Tot așteptând mereu,—învățătorii
Vor număra și ei...bobocii de pișică.*

Nic. Badea

Folklorul și etnografia în educație

Rezumat al conferinței D-lui
Apostol Culea, ținută la cursu-
rile de vară pentru învățători-
ale Asoc. g-le a învăț. - dela
Brașov.

Prin folklor se înțeleg produsele nemodificate ale spiritului popular. Nu-i mare deosebire între folklor și etnografie. Folklorul se referă mai mult la produsele spirituale ale poporului (la suflet), cari pot fi utilizate în educație; iar etnografia la produsele tehnice materiale, la natură, la unelte etc.

Folklorul poate fi folosit în educația mulțimei și în zilele noastre și mai ales a poporului nostru, care are întreaga cultură spirituală dominată de folklor. De asemenea operele cele mai de seamă ce ni le-a lăsat cultura antică ca și cea medievală afirmă acest lucru. Sunt colecții de tradiții și legende din domeniul folklorului. Exemple: Biblia, Iliada și Odiseea, tradiții și legende grecești. Divina comedie a lui Dante; Faust de Ghiothe; dramele lui Shakespeare: Machbeth și Hamleth etc.; ale lui Schiller toate au la bază legende populare, unele chiar din epoca medievală.

În cultura poporului nostru tezaurul filozofiei populare este foarte bogat. Adesea în viața de toate zilele noi reacționăm după aceste precepte, produse naturale ale minții și firii poporului nostru. Când vrem să facem congrese și expoziții peste hotare: Geneva, Barcelona etc. cu ce ne putem feri mai mult decât cu muzică și dansul poporului nostru față de cele ale străinilor? Covorul Oltenesc și troița s'au impus și într'adevăr ca și în alte părți sunt destul de reușite prin combinațiile fanteziei decorative întemeiate pe motive populare.

Agricultura aduce însă motive de etnografie și în special în Basarabia agricultura și pescuitul sunt dominate de aceleași unelte și datene de acum 2000 ani. Am rămas la experiența milenară a Dacilor și vechilor slavi. În arhitectura avem încă o influență romană, în ardeal am rămas la casa gotică (spre exemplu a Sașilor în regiunea Brașovului), iar în vechiul regat la casa tracă. Numai influența bizantină a schimbat ceva puțin în edilitatea orașelor, jumătate etnic și jumătate combinat dar armonios.

În literatură ne-am ridicat dincolo de poezia populară; am întrecut pe Anton Pan, I. Creanga, Ispirescu și am culminat cu Eminescu, dar și la Eminescu influența poeziei populare este destul de pronunțată. E destul să menționăm cea mai frumoasă poezie a lui Eminescu „Luceată-rul”, care are la bază un basm popular. Apoi cei mai de seamă literați de azi ca Liviu Rebreanu și M. Sadoveanu își iau eroii lor aproape numai din viața poporului de jos.

Iată de ce noi spunem ori căru învățător tânăr, că la sosirea sa într'un sat, trebuie să cunoas-

că mai întâiu tradițiile și folklorul satului (datinele și obiceiurile) pe baza cărora cunoștințele își va croi adevăratul drum scutindu-l de deziluziile cauzate de lipsa de pregătire și experiență cu care pleacă depe băncile școlii normale.

Ce putem lua din elementele tradiției spre a folosi în școală? Vom arăta pe rând principiile materiei de învățământ:

La limba română. În manualele școlare găsim o mulțime de bucăți ce sunt departe de a se apropia de sufletul copilului. Multe sunt traduceri neadaptate din scriitori străini. Bibliotecile chiar cele pentru copii au foarte multe cității străine după: Grim, Till... ce au năvălit la noi în țară în baza unei reclame exagerate. Avem și noi Români destule basme frumoase, cu destui eroi ce delectează minunat copilăria, în Păcală, un Fat frumos, un Strâmbă lemne, un Gruia, o Ileana Cosânzeană etc.

Va trebui numai o reînviere, trebuie deci să introducem în manualele de școală ceva din folklorul românesc. În primul rând ghicitorile. Sfinxul dela Teba, pune ghicitori la cei ce treceau pe acolo. Așa că și cele românești formează un tezaur destul de frumos ce trebuie utilizat în școală. După ghicitori vor veni la rând păcălelile, apoi frământările de limbă pe care copii le practică spontan și care sunt foarte educative mai ales pentru cei ce au anumite defecte de vorbire.

Vechea școală ar fi învială cu introducerea șezătorilor și-a tradiției milenare. Va trebui introdus în programul școlii primare cel puțin o oră de lectură în locul gramaticii; în această oră se va face săptămânal câte o mică șezătoare cu copiii.

La religie. Pentru învățarea religiei și în școală rutem utiliza textele biblice, iar pentru întărirea sentimentului religios mai avem și practice tradiționale. Astfel circula în po-or o mulțime de legende cum ar fi legenda Maicii Domnului.

La Șt. Naturală. În legende și snoavele poporane întâlnim adesea și păsări și animale. Dela astfel de legende trebuie să începem cunoașterea naturii. De asemenea românii au legende multe și despre flori ca de ex.: în-doiașătoarea legenda a florii. Nu mă uita și a „Florii soarelui”. Urebuie să facem pe copii să iubescă natura.

La geografie. Trebuie să fie la început o geografie locală. Numai de văi, dealuri, păduri, râuri, bălți, ce sunt în satul copilului. Le va învăța dela început împreună cu legendele lor acestea trebuiesc culese și adunate, adaptate și legate cu materialul zilnic.

(continuare pe pagina 4-a)

Istoria pentru primele clase se întemeiază pe legende. Va trebui aplicat principiul localizmului, începând învățarea istoriei cu legende locale. Dragoș Vodă e o legendă medievală ce se întâlnește aproape la toate popoarele sub forma unei povești cu un prinț vânător ce se descoperă și întemeiază o țară. Mânăstirile: „Dintr'un lemn“, „Putna“, „Vodița“ au toate legende asemănătoare cu altele ale altor popoare. Astfel de legende a cules odinioară Neculcea, deasemenea dela călătorii streini ce au trecut mai de mult în țara noastră, credințe, legende, moravuri.

Dacă spre exemplu vrem să dăm copiilor iluzia vremii lui Mihai Viteazu sau Ștefan cel Mare, avem nevoie de folosirea folklorului. Prin părțile Brazovului am găsit însumi o baladă frumoasă, în care e vorba de Domnul Muntean, Radu Șerban Basarab, urmașul la domnie a lui Mihai Viteazu. In aceasta baladă e vorba de întâlnirea lui Radu Șerban cu un cioban român dela Zărnești, Radu Șerban Basarab mergea la luptă contra voevodului maghiar Moise Szekely) și întrebându-l cum trăiește lumea pe aici, i-a spus că rău, din cauza unguirilor și că tot mai bine le-ar fi ardelenilor o stăpânire de aceeași limbă. Apoi continuă cu victoria lui Radu Șerban la Stupinii (localitate lângă Brașov) contra lui Moise Szekely. E drept că adevărul istoric e puțin alterat dar se poate folosi. Ar fi interesant să știm din culegerea folklorului ce răsunet a avut războiul neatârării în Ardealul și mai ales în centrele minoritare, legendele populare ar putea fi o punte de legătură între înțelegerea sufletelor a două neamuri.

În ceia ce privește arta populară în călătoriile pe care le am făcut prin țară, unde am inspectat școlile și chiar din clasele mai de seamă dela sate, am găsit adesea tablouri cu: madone italiene, cuconițe cu umbreluțe jucând tango. Desigur că aceasta e un punct rușinos și vina o partă statul, care nu s'a îngrijit să popularizeze motivele noastre naționale. Am găsit adesea nu numai lucruri de prost gust dar multe care revoltă ori ce suflet simțitor.

Eu am multe albume de artă populară din Italia. Italienii știu mult mai bine ca noi să-și prețuiască arta populară națională și nu numai atât, ei respectă și în ceia ce privește arta populară, principiul regionalismului; Nu e permis de exemplu la Veneția și Fiume motive de artă populară din Sicilia. In părțile Milanului, Pomi, Neapolului, toate regiunile își au motivele naționale. La noi când privesc adesea unele caricaturi mă cuprinde revolta. Adevăratele costume naționale românești sunt cele dela Săliște, Banat, Mușcel, Breaza, Năsăud, Vâlcea, etc.

Dacă la școală faceți un cântec popular il veți mai auzi și seara și dimineața cântându-l copiii singuri. Trebuie să folosim această apti-

tudine ereditară. D-l prof. Breazu lucrează la o carte care va cuprinde cântece populare dela „Nani—nani“ și până la cântecele de dragoste după vârstă.

In cece privește jocurile trebuie o anumită selecție. Adesea preferăm jocuri cu totul străine ca „Rumba“, care e de origină africană, în locul frumoaselor dansuri naționale.

E in toată Europa o reacțiune contra mașinismului spre munca manuală. Ar trebui să găsim ocupații manuale care să dea populației un izvor de venituri. In fiecare sat învățătorul să studieze îndeletnicirile practice locale, să se gândească la perfecționarea și selecția lor. Un mare viticultor al nostru d-l Teodorescu, spune că vița noastră este mult mai bună decât cea importată, fiindcă aceasta din urmă nu se potrivește cu solul românesc. Rușii cei de azi și cei de ieri, pentru educarea maselor, au niște agronomi cari se duceau și se duc prin toate satele Rusiei, spre a studia vechile practici țărănești și a acomoda cu ele, noi reforme ale tehnicii agricole. Ei au în acest senz, importante anchete, pe care le-am putea folosi și noi, pentru învățământul complementar.

Copii apreciază îndeletnicirile practice ale adulților, prin jocuri și jucării.

Uneori practica a dispărut, dar s'a pastrat în joc. S'a încercat de către psihologi și pedagogi, să se cunoască individualitatea copilului prin ajutorul textelor.

Funcțiunile psihice sunt însă extrem de complicate și din această cauză valoarea textelor e relativă. Italieni, cari sunt mai tradiționaliști și mai puțin tehnicieni, s'au ridicat și contra d-nei Montessori, cerând să se întoarcă la jocuri.

Acum vreo 10—15 ani, m'am apucat și-am studiat vreo 110 jocuri, cele mai multe jocuri de atenție, de precizia ochilor, mâinilor, picioarelor; de întărirea auzului (baba oarbă) jocuri intuitive (șoarecele și pisica, vânătorii), jocuri de reminișcență istorică; jocuri intelectuale, jocuri de ordine.

Turca e un bun joc pentru educarea agilității și preciziei; jocul de-a capra, pentru educația sprintenelii, țăntorul, joc de imaginație.

Pentru educația copiilor sunt foarte bune pacălelele și frământările de limbă. Eu am colectat vreo 60. După o lecție de gramatică sau aritmetică, dacă venim cu glume, ghicitori, pacăleli, producem copiilor o recreiere, o desțindere a mușchilor. Frământările de limbă este cel mai bun remediu contra bătănelii.

Pedagogia folkloristică românească e destul de bogată. Italienii au pus o în cărțile de școală. Dacă noile reforme nu le vom acomoda tradiției, degeaba vom face legi, degeaba vom scrie cărți. D-voastră învățătorii trebuie să studiați tradiția satului în care profesăți. Nădujduesc ca la începutul anului acestuia să avem o revistă unde să adunăm și să alegem folklorul necesar educației.

Dacă aceasta revistă nu va putea lua ființă, aș dori să avem macar câteva centre în țară, unde să se experimenteze folosirea folklorului în școli.

Unul din aceste centre eu aș dori să fie aci în Brașov, unde e punctul de legătură între România veche și România nouă.

Informațiuni

— La 1 Decembrie, fiind aniversarea Unirei Ardealului, școlile nu vor ține cursuri.

In această zi Ministerul a dispus să se organizeze serbări școlare cu acest prilej. Se vor ține conferințe ocazionale asupra Ardealului, episoade dela unire și se vor reliefa figurile reprezentative ale luptătorilor pentru cauza românească din Ardeal.

Deasemenea se va vorbi despre arta populară din Ardeal și Banat, precum și despre sportul cultural al acestor provincii.

— In timpul vacanței Crăciunului Ministerul va ține o serie de conferințe cu organele de control din întreaga țară, spre a pune în concordanță noile principii ale reformei legii învățământului primar.

— Ministerul instrucțiunii a organizat ținerea unor cursuri regionale, spre a se putea da o cât mai largă dezvoltare principiilor legii învățământului complementar, după nevoile fiecărei regiuni.

La aceste cursuri, a fost desemnat din partea Cassei Școlilor d-l Ilie Georgescu, inv. gr. I din Bălcic.

Vor începe la 5 Decembrie a. c., la Constanța.

— Examele de pe finitvat s'a amânat pentru ziua de 16 Decembrie a. c., iar cel de înaintare la 20 Decembrie.

Cauza pentru care aceste examene s'au amânat, este că la 17 Decembrie începând vacanța Crăciunului, învățătorii să nu fie siliți prin aceasta a lipsi dela școală.

Pentru cei reușiți la aceste examene, li se vor acorda titlul pe ziua de 1 Ianuarie 1933.

— La Ateneul Popular, Regele Carol II, d-l dr. Peiciu Popoș, a ținut o frumoasă conferință pe care o vom publica în numerele viitoare ale acestui ziar.

— Până în prezent au primit aproape toți învățătorii salariile pe luna Noembrie.

— Din informațiunile ziarelor cotidiene, suntem în măsură să anunțăm că salariile pe luna Decembrie vor fi achitate jumătate înainte de Crăciun. Restul se va achita după 1 Ianuarie.

— In vederea sărbătorilor, funcționarilor C. F. R. li s'a acordat favoarea de a nu li se reține din salariu nici un fel de impozit, fie la stat, fie impozit de oricare altă natură.

Să sperăm că nici nouă nu ni se va mai reține nimic.

— La 1 Decembrie a. c. a fost alegerea unuia din membrii Corpului didactic primar în consiliul comunal al orașului Bazargic. Cel mai mare număr de voturi la obținut d-l Ilie Nedelcu.

La restaurantul fost Carpați
IN LOCALUL POPOȘ
bine gătit—serviciu prompt
se acordă 20% reducere învățătorilor și preoților

Rog vizitați

Rog vizitați

Librăria—Tipografia—Legătoria

„GUTENBERG“

Hristo Radilof — Bazargic

Mare depozit de cărți școlare
curs primar și secundar
RECHIZITE ȘCOLARE

Registre comerciale etc.

Cataloage la cerere